

[Fuglsang.]

forslagets bemærkninger ser det ud til, at man er indstillet på ensidigt at søge hjælp hos to stater, England og Amerikas Forenede Stater — som det ærede medlem hr. Reedtz-Thott sammen med Canada betegnede som vore nære nabolande — til fredelig udnyttelse af atomkraften. Foregående talere har talt om at søge samarbejde med andre nordiske lande, noget, som også jeg finder ganske naturligt, men derudover synes jeg, at der her er grund til at søge et virkelig omfattende internationalt samarbejde. Det ville dog være på sin plads at være opmærksom på, hvad sikkert også de fleste i denne sal er, at efter oplysninger fra atomenergikonferencen i Genève er andre lande på dette område ganske langt fremme, ja, Sovjetunionen er oven i købet så langt fremme, at man derovre har det første praktisk arbejdende atomkraftværk og som følge deraf forlængst har opnået betydningsfulde praktiske resultater, som også kunne være til nytte i vort arbejde. Der foreligger indtil dato ikke noget om, at det skulle være umuligt for Danmark også at drage nytte af Sovjetunionens erfaringer på dette område. Det må også være i Danmarks interesse, at det sker. Derfor henstiller vi til regering og folketing, at vi på dette fredelige område opgiver den hidtidige ensidige vestorientering og går ind i et samarbejde med alle og deriblandt også med Sovjetunionen.

Endelig vil jeg bemærke, at dette lovforslag er fremsat af finansministeren. Vi synes ikke, at denne sag hører hjemme under finansministerens område, men snarere under et andet ministerium, formentlig ministeriet for offentlige arbejder. Naturligvis kan det ikke på indeværende tidspunkt spille nogen større rolle, om sagen er henlagt under det ene eller det andet ministerium, men vi synes alligevel, at man burde overveje, om det er rigtigt at lade finansministeriet være — skal vi kalde det — koordinationsministerium i denne sag.

Tholstrup: Netop nu, da det begynder at se sort ud med hensyn til kullene til vore dampmaskiner og vore el-værker, skues en ny udvej i horisonten som et bevis for universets fuldkommenhed.

Der stilles de mest fantasifulde forhåbninger, men alene de mere realistisk betonedede muligheder er fantastiske især for os, der har haft lejlighed til at følge udviklingen i den sidste menneskealder. De mest realistisk betonedede muligheder er, at vi her får en erstatning for kul indenfor en overskuelig tid. Vi må håbe, at denne atomenergi-kommission får frie tøjler, så at den kan arbejde i atomtempo i stedet for i det sædvanlige kommissionstempo, og at forretningsgangen tilrettelægges med god mulighed for direkte rapport fagene imellem uden at passere for mange omsvøbsdepartementer.

Man kan være enig om, at det for vort energifattige land er vigtigt hurtigst muligt at sætte ind på uddannelsen af teknikere, for at man kan være parat, når de praktiske muligheder foreligger indenfor en overskuelig årrække. Det kunne give mig anledning til at sige til det ærede medlem hr. Rager, at selvom der måske nok er sparet nogle kostbare, tildels nytteløse forsøg, ville sådanne forsøg, indledt på et tidligere tidspunkt, måske have betydet, at vi i dag havde stået med flere dygtige unge, der kunne løfte den tunge arv, som pionererne har efterladt og vil efterlade. Det er måske dér, vi vil finde flaskehalsen for udnyttelsen af atomenergi.

I England regner man med at nå så langt inden 1975, at man dér kan erstatte 40 mill. t kul med den atomkraft, de venter at få i anvendelse, altså i løbet af de første 20 år. Det er meget optimistisk, men der må vel være nogen realisme i det, for man har jo gjort betydelige fremskridt ved forsøgene, så det bygger ikke på drømme alene.

Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om kommissionen også skal undersøge muligheden for at bevare det private initiativ ved den senere praktiske anvendelse.